

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A./B.Com. Programme 1st Semester Examination, 2019

LCC1-SANSKRIT

PAPER-I

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

Unit - I

1. (a) Decline any *six* of the following:

1×6 = 6

- (क) नर in षष्ठी-बहुवचनम् ।
- (ख) लता in तृतीयैकवचनम् ।
- (ग) वारि in प्रथमा-द्विवचनम् ।
- (घ) अस्मद् in द्वितीया-बहुवचनम् ।
- (ङ) पथिन् in प्रथमैकवचनम् ।
- (च) इदम् (पु) तृतीयैकवचनम् ।
- (छ) गुणिन् in षष्ठी-बहुवचनम् ।
- (ज) वणिज् सप्तमी-बहुवचनम् ।
- (झ) नदी in पञ्चम्येकवचनम् ।

(b) Conjugate any *six* of the following:

1×6 = 6

- (क) भू in लोट् प्रथमपुरुषे बहुवचनम् ।
- (ख) सेव् in लङ् मध्यमपुरुषे एकवचनम् ।
- (ग) स्था in विधिलिङ् मध्यमपुरुषे एकवचनम् ।
- (घ) स्मृ in लोट् उत्तमपुरुषे एकवचनम् ।
- (ङ) अस् in लङ् प्रथमपुरुषे एकवचनम् ।
- (च) सेव् in लोट् मध्यमपुरुषे एकवचनम् ।

- (छ) हन् in लट् प्रथमपुरुषे द्विवचनम्।
(ज) दृश् in लङ् प्रथमपुरुषे एकवचनम्।
(झ) प्रच्छ in लट् प्रथमपुरुषे बहुवचनम्।

Unit - II

2. Account for the case-endings of any *six* of the following underlined words. 2×6 = 12

- (क) स वृक्षं पुष्पं चिनोति।
(ख) स मासेन व्याकरणम् अपठत्।
(ग) दन्तयोर्हन्ति कुञ्जरम्।
(घ) दुग्धस्य पानम्।
(ङ) वाताय कपिला विद्युत्।
(च) कविषु कालिदासः श्रेष्ठः।
(छ) स मह्यं शतं धारयति।
(ज) हर्षेण हसति युवा।
(झ) मन्दं गच्छति बालकः।

3. Expound and name the *Samāśas* in any *three* of the following: 2×3 = 6

- (क) कुम्भकारः।
(ख) सुमद्रम्।
(ग) यथाशक्ति।
(घ) राजपुरुषः।
(ङ) नरसिंहः।
(च) युवजानिः।

4. Change the voice (any *three*) 2×3 = 6

- (क) बालकौ चन्द्रं पश्यतः। (कर्मवाच्ये)
(ख) माता पुत्रेण सेव्यते। (कर्तृवाच्ये)
(ग) आचार्यः गतवान्। (भाववाच्ये)
(घ) अहम् अस्मि। (भाववाच्ये)
(ङ) मया वेदाः पठनीयाः। (कर्तृवाच्ये)

Unit - III

5. Give the resulting forms any *four* of the following:

3×4 = 12

- (क) अद् + क्त्वाच्; गम् + शतृ; कृ + तुमुन्।
(ख) धाव् + क्त; स्तु + क्तिन्; भुज् + तुमुन्।
(ग) गै + क्तिन्; शास् + क्यप्; भिद् + क्त।
(घ) प्र-नम् + ल्यप्; अधि-इ + ल्यप्; जि + तुमुन्।
(ङ) गै + तुमुन्; भी + शतृ; आस् + शानच्।
(च) शी + तुमुन्; श्रु + क्तवतु; पच् + क्त।

6. Read the following passage carefully and answer the following questions in simple sanskrit:

12

कस्मिंश्चिद् अधिष्ठाने शुद्धपटो नाम रजकः प्रतिवसति स्म! तस्यैको रासभोऽस्ति। सोऽपि घासाभावादतिदुर्बलतां गतः। अथ तेन रजकेन अटव्यां भ्रमता व्याघ्रचर्म प्राप्तम्। ततश्चाचिन्तयत्— अहो शोभनमापतितम्। अनेन चर्मणा परिच्छाद्य रासभं रात्रौ यव-क्षेत्रेषु उत्सृजामि येन व्याघ्रं मत्वा समीपवर्तिनः क्षेत्रान्न निष्कासयन्ति।

- (क) किमासीत् रजकस्य नाम ?
(ख) कः कथं दुर्बलतां गतः ?
(ग) किं प्राप्तं रजकेन ? किं च चिन्तितम् ?
(घ) रजकः कुत्र भ्रमति स्म ?

—x—